

Dosarul nr. 3ra-705/22
(2-19205839-01-3ra-15072022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Elena Lisnic,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Elena Lisnic
împotriva Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, terț Rodica Isac privind
contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul depus de Elena Lisnic și a fost menținută hotărârea din 28 iulie 2020
a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 30 decembrie 2019, Elena Lisnic a depus cerere de chemare în
judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Educației,
Culturii și Cercetării, terț Rodica Isac privind contestarea actelor administrative.

În motivarea acestei acțiuni, Elena Lisnic a indicat că prin ordinul nr.1869-p
din 5 decembrie 2019, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a încetat în temeiul
art. 62 alin. (1) lit. h) din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția
publică și statutul funcționarului public cu dânsa raporturile de serviciu în legătură
cu expirarea termenului pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă
determinată.

În opinia sa, ordinul enunțat este ilegal și urmează a fi anulat, cu restabilirea
reclamantei în funcție și încasarea prejudiciilor materiale și morale, din următoarele
considerente.

Prin ordinul Ministerului Educației nr. 23-p din 18 februarie 2016 dnei Isac
Rodica, consultant principal în Serviciul informare, autentificare a actelor de studii
și recunoaștere a calificărilor al Ministerului Educației, i-a fost acordat concediu
parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani (18.02.2016-
04.12.2018).

Ca urmare a unor mijloace dolosive și inducerii reclamantei în eroare, prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 430p din 18 octombrie 2017, Elena Lisnic a fost promovată din funcția de consultant superior în Direcția învățământ superior și dezvoltare a științei în funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor, pe perioada concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului al dnei Isac Rodica.

Prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1505p din 28 noiembrie 2018, Isac Rodica, consultant principal în Serviciul informare, autentificare a actelor de studii și recunoaștere a calificărilor al Ministerului Educației a fost transferată ilegal, începând cu data de 5 decembrie 2018, în funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor. Or, la data de 28 noiembrie 2018 ministerul nu mai putea, în mod legal, de a emite ordinul nr.1505p de transfer, începând cu 5 decembrie 2018, a dnei Isac Rodica, consultant principal în Serviciul informare, autentificare a actelor de studii și recunoaștere a calificărilor al Ministerului Educației în funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor, deoarece ultima s-a aflat în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani (18.02.2016-04.12.2018), iar în această perioadă funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor era ocupată de către reclamanta Elena Lisnic.

Prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1538p din 3 decembrie 2018 dnei Isac Rodica i s-a acordat concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 4 ani, cu începere de la 5 decembrie 2018 până la 5 decembrie 2019.

Reclamanta a specificat că personal nu a exercitat funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor pe perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea de către dna Isac Rodica a copilului în vârstă de la 3 la 4 ani (05.12.2018-05.12.2019) și respectiv la data de 5 decembrie 2019 nu a expirat nici un termen pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată.

Deși, începând cu data de 5 decembrie 2018 raporturile de serviciu ale reclamantei cu ministerul au continuat pe o perioadă nedeterminată (art. 83 alin. (4) din Codul Muncii), totuși la data de 5 decembrie 2019 Ministerul a încetat neîntemeiat raporturile de serviciu cu reclamanta în temeiul art. 62 alin. (1) lit. h) din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Din considerentul că ordinul de încetare a raporturilor de serviciu este ilegal, deoarece pe data de 5 decembrie 2019 nu a expirat nici un termen pentru care funcția deținută de reclamantă să fi fost ocupată pe o perioadă determinată, Elena Lisnic a depus prezenta acțiune de contencios administrativ, solicitând anularea ordinului ilegal al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.1869-p din 5 decembrie 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, restabilirea în funcția de consultant principal al Direcției cadrul național al calificărilor din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, încasarea de la Ministerul Educației, Culturii și Cercetării în beneficiul său a salariului mediu lunar pe perioada absenței forțate de la serviciu și repararea prejudiciului moral în mărime de 15000 lei.

Prin încheierea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, menținută prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Elena Lisnic, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Elena Lisnic a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 1 septembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Elena Lisnic a depus apel, care ulterior la data de 12 octombrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ a fost completat cu motivare, solicitând admiterea apelului, casarea actului judecătoresc contestat și emiterea unei decizii noi, de admitere a acțiunii. Or, prin Hotărârea de Guvern nr.656 din 17 decembrie 2019, ziua de 28 august 2020 a fost declarată zi de odihnă, zilele de 29-30 august 2020 au fost sâmbătă și duminică, iar ziua de 31 august 2021 a fost zi de sărbătoare nelucrătoare potrivit art. 111 din Codul muncii.

Prin decizia din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Elena Lisnic și a fost menținută hotărârea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Invocând ilegalitatea deciziei din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la data de 2 iunie 2022 Elena Lisnic și avocatul Veaceslav Maximov au depus împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului, care ulterior în data de 4 august 2022 a fost completat cu motivare și cu supliment, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu emiterea unei noi decizii, de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate prin faptul că au fost aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

În acest context, Elena Lisnic a invocat repetat că personal nu a exercitat funcția de consultant principal în Direcția cadrul național al calificărilor pe perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea de către dna Isac Rodica a copilului în vârstă de la 3 la 4 ani (05.12.2018-05.12.2019) și respectiv la data de 5 decembrie 2019 nu a expirat nici un termen pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată.

La data de 15 iulie 2022 și respectiv, în data de 1 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia motivării recursului depus de Elena Lisnic împotriva deciziei din 11 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referințele din 17 august 2022 și din 20 septembrie 2022, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării a solicitat declararea recursului depus de Elena Lisnic ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată în data de 11 mai 2022, fiind notificată recurentei Elena Lisnic în data de 5 iulie 2022 (vol.II,f.d.56).

Astfel, depunerea motivării recursului împreună cu cererea de recurs în data de 2 iunie 2022 (vol.II,f.d.51) este în termen.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Elena Lisnic, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Elena Lisnic.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Elena Lisnic se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron